

Rota naporinso'

Moapoquë pa'piso'

1 ¹⁻²Hua'ano'sa Israiro parti hua'a-nëntasoi', ya'ipi ina parti tanarotopi. Napohuachinara, a'naso Cota huënton quëmapi Pirin ninanoquë ya'huërinso', pipirin. Pipiton moaporo'sa no'panën parti pa'nin yacapatapon. Inaso' quëmapi Irimiri itopi. Sa'in, cato hui'ninpita, inapitarë chachin pa'nin. Sa'insò', Noimi itopi. Hui'ninpitanta', a'naso Quirion, a'nanta', Maaron itopi. Ya'ipi inapita Pirinquë ya'huëpi ni'ton, iporataro'sa itopi. Inapitaso' Moapoquë canconahuatona', inaquë ya'huëantapi.

³Inaquë ya'huëapirinahuë', Irimiriso chiminin. So'in chiminpachina Noimiso', cato hua'huinpitarëáchin quëparitërin. ⁴⁻⁵Hua'quimiachin quëran hua'huinpitaso', inaquëranchin sa'api. Moapo sana-pi'sa mapi. A'naso', Orpa itopi. A'nanta', Rota itopi. Shonca pi'ipi pochin Moapoquë ya'huëasoi', Maaron, Quirion, inapitanta chiminpi. Inapoaton Noimiso' so'in, hua'huinpita, inapitari taquinanpirin. Napohuachinara, inaora paya quëparitërin.

Noimi Rotarë chachin Pirin'pa' paantarinsò'

⁶A'na tahuëri Noimiso', yacapatërinquë nanan natantërin: “Siniorori israiro'sa nosoroantarín. Ina nohuanton cosharo noyataantarín,” topi. ⁷Napohuachinara, yacapatërin quëran pipirin. Pipirahuaton Cota huënton israiro'sa no'panën parti paantarín. Cato notainpitarë chachin pa'nin. ⁸⁻⁹Inapitarë' pacaponahuë', iraquë itapon:

—Pa'mantatoma canpitaso', mamama nimaco topirahuë'. Canpitaso na'con nosororamaco. Hua'huahuëpitanta', napotërama'. Ina marë' Sinioro canpitanta nosoro'inquëma'. Ina nohuanton chachin noya so'yaantatoma', pëinëmaquë noya ya'huëco', itërin. Itahuaton, pacacaiso marë' apinora'piarín. Inahuaso napoaponahuë', na'nëconpi. ¹⁰Na'nëtona itapona':

—¡Ama a'shacha a'pacoisohuë'! Quëmarë'coi chachin ya'huëran'pa'pa'sarai, itopi. ¹¹Napotopirinahuë', Noimiri itaantapon:

—Panantaco hua'huata'huaro'sa'. ¡Imapatamaco, topinan quëran imasaramaco! Co huachi caso hua'huaantapohuë'. Hua'huanahuë naporini, inapita chachin maanta'itëinquëmahuë'. ¹²⁻¹³Paatoma ya'huëramaquë paantaco'. Nani caso paíyaco. Co huachi onpo so'yaanta'hua-sohuë' niconahuë. Ipora tashi so'yaantato hua'huanahuë nicaipo tëranta', co apípora so'soitonahuë'. ¡Inapita hui'napitai huarë' macaimaso', co canpitaso ninacamaso ya'huërinhuë'! ¡Canpitanta inapita so'so-caiso' ninatoma', co topinan nipayata-maso' nohuantërahuë'! Co carë'quëma pacacamaso ya'huërinhuë'. Tëhuënchachin Sinioro nohuanton chiníquën parisitërahuë. Napoaponahuë', canpitanta parisitëramaso' ni'pato, na'con na'con parisitarahuë, itërin. ¹⁴Napotohuachina, inahuaso naquëranchin na'nëantapi. Napoin quëran Orpaso', a'shatën yapataton apinorin huachi. Apinorahuaton panantarín. Rotaso napoaponahuë', inarë quëparitërin. ¹⁵Naporo' Noimiri itapon:

—Ni'quë hua'hua. Caishaso', ya'huëramaso no'paquë paantarin. Mamanshinën moshacaso marë' paantarin. Quëmanta inarë'quën paquë', itërin.

¹⁶Napotopirinhuë', Rotariso' itaantapon:

—¡Ama a'shacha pata'huanquënso sha'huitocosohuë'! Intohuaso pa'patan, inaquë canta pa'sarahuë. Intohuaso ya'huëhuatan, inaquë canta ya'huëarahuë. Canta', Israiro sanapi pochin nisarahuë. Quëma Siniro chinotëranso', canta chinotarahuë. ¹⁷Intohuaso' chiminpatan, inaquë canta chiminpatopapichinaco. Co'huara chiminyátërapohuë' patohuatënquënso', Siniro chiníquën ana'inchinco, itërin. ¹⁸Naporinso natanaton, Noimiso co huachi aquëtë ya'huërinquë paantacaso sha'huitërinhuë'.

¹⁹Ina pochin cato chachin pa'sápatona Pirin'pa' canconpi huachi. Ninanoquë ya'compachinara, naní quëran pa'ya'topi. Pa'yatatona napopi:

—¡Ni'cochi. Noimi canquirin! topi.

²⁰Napopirinahuë', inariso itapon:

—Ama Noimi itocosohuë'. Mara itoco. Siniro Ya'ipi nanitaparinso' chiníquën aparisitërinco ni'ton, ina pochin nohuitoco. ²¹Naporo' pacapo, na'con

quëparëso pochin ninahuë. Iporaso nipirinhuë' co huachi manta quëntarësohuë pochin ninahuë. Siniro ina pochin nohuantërin ni'ton, naporahuë. ¡Napoaton ama huachi Noimi itocosohuë'! Sinirosoro' ya'ipi nanitaparin. Ina ana'intatonco aparisitërinco. ²²Ina pochin Noimiso', Moapo no'pa quëran huënantarin. Hua'huatën Rota itopisorë' huënantarin. Sipata macacaiso' caniaritapasos canqui.

Pooso iminënuë Rota naporinso'

2 ¹Noimiso', so'inco quëran a'nara imoroën ma'huan ya'huëtërin. Inaso', Pooso itopi. Naní quëran noya ni'pi. ²A'na tahuëri Rotari Noimi itapon:

—Imino'saquë pa'i topirahuë. Taponainso sipata yaquina'pi tëranta', patërin-sopita maca'huaso' nohuantërin, itërin.

—Paquë nipachin hua'hua, itërin a'shatëni. ³Napotohuachina iminquë pa'nin. Yaquina'piro'sa otayapiso', masárin. Co nitotopirinhuë', ina iminso Poosonquën.

⁴Inapoaton ma'pato', imin hua'anën Pirin quëran canquirin. Canquirahuaton yaquina'piro'sa noya nontërin: “Siniro chachin catahuainquëma',” itërin. Napotohuachina piyapinënpitanta',

“Quëmanta Siniro catahuainquën,” itopi. ⁵⁻⁶Ina quëran Poososo' sacatoro'sa hua'an natanin:

—¿Inta hui'nin paso' sanapi? itërin.

—Inaso', Moapo sanapi. Inatohua quëran Noimi imaquirinso'. ⁷Yaquina'piro'sa imaton, otayapiso macacaso marë' nani nataninco. Tashiramiachin quëran huarë' sacatápirinhuë', apira huë'sahuaton pi'pian chinotarin, itërin.

⁸Napohuachina paaparahuaton itapon:

—Natanquë imoya pi'pian sha'huichinquën. Ama a'na imino'saquë otayapiso' macapon paquësohuë'. Piyapinëhuëpita sanapi'sa nipsisopitarë'quën, isëquëranchin maquë'. ⁹Yaquina'piro'sa insëquësona yaquiantahuachina', inatohua inahuanta pa'sapi. Naporor' quëmanta inapita imaquë'. Ama insonta apiinquënso marëhuë', nani piyapinëhuëpita sha'huitërahuë. Yamorohuatan, yonsharo'saquë i'sha ya'huëarin. Insosona së'huapiso' o'ocontaquë', itërin. ¹⁰Napotohuachina, inaso Pooso noya nicaton isonin quëran no'paquë huarë' monshomarin. Ina quëran itapon:

—¿Onpoatonta ina pochin ni'nanco? Caso nisha sanapico nipirahuë', noyasha nontëranco, itërin.

¹¹—So'yan chiminin quëran huarë', a'shacha nosororanso', nani nitotërahuë. Tataparin, mamaparin, no'panën, inapita huëshiran. Co nohuitopirancoihuë', yacapaancoiso marë' huë'nansonta', nitotërahuë. ¹²Inapohuatana, quëmaso Yosë chachin yoniton naporan. Inaso Siniro, israiro'sacoi chinotërai. Ina pa'poyainquënso marë' inaporan. Inaso', atari hua'huinpita to'cohuëtërinso pochin pa'poyarinpoa'. ¡Napoaton inari chachin naporanso marë' acanainquën ta'to, ina nontërahuë! itërin. ¹³Napotohuachina, Rotariso itapon:

—Quëmaso noyasha nontëranco. Ina pochin nontatonco achincananco.

Caso co piyapinënpita sanapi'sa pochin tëranta nipirahuë', noyasha nontëranco, itërin.

¹⁴Capacaiso marë' ora nanihuachina, Poosoriso', Rota përaton itapon:

—Huëquë imoya pan macaton, nocaroya tëranta', i'shiiquë'. Iso nocaroso', huino áin ninin quëran nipi, itërin. Napotohuachina, pa'sahuaton yaquina'piro'sarë', huënsëconin. Naporahuaton sipatanta iyanapiso', Poosori quëtohuachina ca'nin. Natëaquë huarë' coshatahuaton pë'sotopitërarin.

¹⁵Ina piquëran paantarahuaton otapisopita maantararin. Naporor' Poosori, piyapinënpita iso pochin camairin:

—Sipata tonporamaso' quëraonta', a'naya a'naya main. Ama apiracosohuë'.

¹⁶Tonpoasëmanta', a'naya a'naya atatoco'. Inari macacaso marë' inapotoco'. Naporahuaton ama insoquëma tëranta apicosohuë', itërin. ¹⁷Ina pochin Rotaso', Pooso iminënquë sipata otapiso' manin. Tashiaquë huarë' manin. Naporor' tahuëri yontoninso to'norarahuatón, pë'tënpachina, cato shonca quiro na'con icanin.

¹⁸Ina quëran ma'patërinso pë'përahuaton, ninanoquë pa'mantarin. A'shatën cantonahuaton, ma'patërinso a'notërin. Cosharo pë'sotërinsona', quëtërin. ¹⁹A'shatëni itapon:

—¿Inta iminënquë ipora tahuëri ma'patëran? ¿Insëquëta inanapo manan? insosona ina pochin catahuarinquënso', Siniorori catahuain, itërin. Napotohuachina sha'huitërin:

—Pooso itopiso' iminënquë ipora tahuëri ma'patërahuë, itërin Rotari.

²⁰—Siniorori ina catahuain tënaahuë. Iráca chimipicoro'sa nosororinso pochachin, canpoanta ipora nosororinpoa'. Inaso' quëmopinpoa'. Napoaton inanta', nanitërin nicha'ëinpoaso', tënin Noimi.

²¹Ina quëran Rota taantapon:

—Napotomantarinco a'shacha: “Piyapinëhuëpita sanapi nipisopitarë'quën paaton otayapiso' maquë'. Ya'ipi sha'tërahuëso' nanquiai huarë' inapitarë'quën paquë',” itërinco, itërin.

²²—Tëhuëenchachin no'tëquën napotërinquën: Piyapinënpita sanapi nipisopitarë'quën paquë'. Ama a'na iminquë paquësohuë', apichinën, itërin a'shatë-ninta'. ²³Napotopiso chachin Rotaso' Pooso piyapinënpita sanapi nipisopitarë' pa'nin. Otayapisopita ma'patárin. Sipata nanquirahuatona', trico ya'huë'rë' nanquiyai huarë' inapitarë' pa'nin. Ina pochin Rotaso', a'shatën yacaparín.

Poosori Rota nosororinso'

3 ¹A'na tahuëri Noimiri Rota itapon: —Noya noya ya'huëcamaso marë' so'yan yoníta'huanquënso ya'huërin ténahuë. ²Ni'quë'. Poososo' quëmopinënpoa ni'ton, ina piyapinënpita sanapi'sa nipisopitarë'quën pa'nán. Ipora tashi inaso', sipata to'norarinso të'yarayacaso marë' pa'sarin. ³Napoaton quëmaso' amarahuaton pimo hua'saiquë nipashitëquë'. Inaporahuaton noya noya a'moranso', a'moquë'. Ina quëran to'noratopiquë paquë'. Inaso napoapona-huë', ama insonta quënanainquënso marëhuë' noyá na'piquë'. Pooso coshataton o'oquë huarë' na'piton ninataquë'. ⁴Insëquësona huë'ëpachin, noya ni'quë'. Ina quëran paaparahuaton pa'shorantëquë'. Inapotahuaton nantën pirayan quëhuënquë'. Inapohuatan inari chachin sha'huitarinquën ma'sona nicacaso', itërin. ⁵Napotohuachina Rotaso' tapon:

—Inta nipachin. Napotërancoso chachin nisarahuë, itërin.

⁶Itahuaton nitaparín. Naporahuaton to'noratopiquë pa'nin. Inaquë canconahuaton, a'shatëni napotërinso chachin ninin. ⁷Poososo' coshatërin,

o'orin, naporin. Naporahuaton noya cancantërin. Ina quëran sipata imopiso' pirayan quëhuënin. Yono tashi Rotari, co irinaponahuë' ya'caririn. Nantëquën niimotërinso' pa'shirapirin. Inapota-huaton nantën pirayan quëhuënin. ⁸Huancana tashi nisahuaso', Poososo' capayatërin. Huënsëintarahuaton, cari cariarin. Inaporahuaton pa'pi pa'yan-tërin: “¿Ma sanapita iso napoarin?” ta'ton:

⁹—¿Ma sanapinquëta quëmaso'? itërin

—Caso Rotaco. Quëma piyapinë pochinco ninahuë. Quëmaso' quëmopin-quën. A'moranso huirotënuquë tëranta imopitoco. Pa'poyatonco nicha'ëancoso marë' inapotoco. Ina marë' máco topirahuë, itërin.

¹⁰—Sinioro chachin catahuainquën imoya, ténahuë. Ipora naporan quëran so'yancoráchin cancantëranso anitotë-ranco. Nani ayananpirinquën nichinapon chachin a'na quëmapi cá quëran hui'na hui'napi yoniitonhuë'. Ma'huanhuë nipon, co ma'huanhuë' nininso tëranta', yoniitonhuë'. Quëmaso napoapona-huë', co inaporanhuë'. ¹¹Ama imoya të'huaquësohuë'. Ya'ipi ya'huërahuëquë ya'huëpisopita noya sanapi ninanso' nani nitotopi. Napoaton sha'huitërancoso chachin nisarahuë. ¹²Napoapona-huë caso so'yanco marë', áquë quëmopimiacinco. A'nara ya'huëtërinquën ya'cari quëmopi. ¹³Tashiraya ina nontarahuë pa'poyatënuquën nicha'ëinquënso marë'. Nohuantohuachin anoyatarinquën. Co'so' nohuantohuachinhuë', Yoscoarë' carinquën anoyataranquën. Iporaso' isë-quëranchin chinotëquë', itërin Poosori.

¹⁴Naporo tashi Rotaso' Pooso nantën pirayan huë'ërin. Tahuëririnquë tashi chachin capayatërin. Poosori: “Ama huë'nanso inso tëranta nitochinsohuë',”

itërin ni'ton, naporin. ¹⁵Naporo' Poosori itaantapon:

—Aipi a'moranso ocoirahuaton, noya sè'quëquë', itërin. Inapohuachina, catapini shonca quiro pochin quë'ninso' sipata acotërin. Ina quëran apë'pëtohuachina, Rotaso ninano'pa'paantarin.

¹⁶A'shatën pëinënquë canpachina, inari itapon:

—¿Onpoca hua'hua? itërin. Napotohuachina Poosori napotërinso' sha'huitërin. ¹⁷Ina quëran napoantarin:

—Co topinamia a'shacha payataquë panantamaso ya'huërinhuë', ta'ton, iso sipata quëtërinco, itërin.

¹⁸—Napotërinquën ni'quëhuarë', iporasos' ninaquë: ¿Ma'tama onpo'inpá'? Inaso', ya'ipi anoyataquë huarë' chinotarin, ténahuë', itërin a'shatëni.

Pooso sa'arinso'

4 ¹Ina quëran Poososo pa'sahuaton, ninano ya'coanaquë huënsëconin. Inaquë piyapi'sa yániyontonpi ni'ton, huënsëconin. Naporo chachin Poosori Rota sha'huitaton: “Inaso so'yanco marë' ya'cari' quëmopi,” itërinso' quëmapi na'huëarin. Quënanahuaton përarin:

—Iyasha. Huëquë huënsëriaquë', itërin. Napotohuachina, inaso huënsëconin. ²⁻³Shonca ansianoro'santa përarin. Inapitaso' ninano hua'ano'sa'. Huë'pachinara inahuanta ahuënsërin. Inapotahuaton quëmopinën itapon:

—Noimi Moapo no'pa quëran huënantarin. Huëntarahuaton so'inco no'panën yapa'anin. ⁴Quëmanta nitota marë' ina sha'huitaranquën. Yapa'anpatan quëmari pa'antëquë'. Ya'ipi isopita ni'tërantapaiso' natanonënaquë sha'huitaranquën. Ninano ansiano'santa natantonënaquë napotaranquën. Quëmaso' Irimiricoco

marë' quëmopimia ninan. Napoaton nanitëran no'panën pa'anamaso'. Co yapa'antohuatanhue', sha'huitoco nitochi. Canta', nanan ya'huëtërinco pa'anta'huaso', itërin. Napotohuachina quëmopinëniso':

—Cari pa'antapo, itërin. ⁵Naporo' Poosori itaantapon:

—Noimi no'panën pa'antohuatanso', onpopionta Rota quëyoron macamaso ya'huërin. Inaso' moaporon. Ama so'inco no'pa' maninso' quëran nininën ayacaso marëhuë' inapotaran, itërin. ⁶Napotohuachina quëmopinënso' taantapon:

—Inapocaso ni'quëhuarë', co caso nanitapohuë' nimara. Chiminpató, ina no'pa' hui'nahuëpitari macacaso nipurinhuë', co huachi inapoapihuë'. Nohuantohuatán ya'huërenamëhuë quëmari pa'antëquë', itërin. ⁷⁻⁸Naporo tahuëri'sa Israiro nacionquë iso pochin inachintopiso ya'huërin: Quëmopinëna capini ma'sona ya'huërenamën nicacaso' niquëtópi. Napohuachinara, nanan yo'na'piso sapatën ocoirahuaton, quëmopinën quëtërin. Ma'sona nipa'antatona anoyatohuachinaranta', inapopi. Inachintopi ni'ton, quëmopinënso' a'nara sapatën ocoirin. Ocoirahuaton Pooso quëtërin. Ina quëtahuaton itapon:

—Quëmari pa'antëquë', itërin.

⁹Naporo' Poososo', ya'ipi inaquë nisapisopita itapon:

—Irimirico, Quirionco, Maronco, inapita no'panën Noimiri hua'anëntërin. Ina huachi cariso', canpita ni'tonëmaquë pa'antarahuë. ¹⁰Canpita ni'tonëmaquë chachin, Rota quëyoronta masarahuë. Inaso', Moapo sanapi Maaroncori ayananpirinso'. Inapohuato no'panën nininënso', Maaronco nininënquë chachin ya'huëápon. Co incari tëranta nianiantaponhuë', itërin. ¹¹⁻¹²Napohuachina, ya'ipi inaquë nisapisopitari itapona':

—Quiya mini ni'tonëhuëiquë napoaran. Sinioro nohuanton sanapi mananso', Naquira, Nia, inapita pochin niin. Inapita quëran ya'ipi israiro'-sanpoa pipirëhua'. Quëmanta ya'ipi Pirin ninanoquë ya'huëpisopita noya ni'inën. Napotërinënso', ya'ipi iso nina-noquë nahui'in. Sinioro nohuanton ina sanapi masaranquë na'a hui'nahuanquë'. Inapita quëraonta panca huënton quëmopiro'sa pipiina'. Parisi itërehuaso ya'huëtërinso nápo', pipiina'. Inaso', Cota hui'nin Tamaraquëya hui'nahuaninso', itopi. ¹³Ina pochin Poososo', Rota manin. Nani mapachina ichihuë'ërin. Napohuachinara Sinioro nohuanton cayorahuaton quëmapia'hua huairin.

¹⁴Naporo' sanapi'sari Noimi itapona':

—¡Ma noyacha Sinioroso paya! itahua'. Ina nohuanton nëhuëtiinquënso marë' amia'hua ya'huëtërinquën huachi. Ma'cha inaso iso no'panënpoaquë, noya nicaton nahuininhüë paya. ¹⁵Noyá paiya nipatan, ina achinicancanarinquën, nocomarinquën. Inaso', hua'huatoparin

hua'huin ni'ton, napotarinquën. A'shionta nosoromiatërinquën ni'ton, canchisë hua'huanpoa quëran na'con na'con pa'tërin, itopi. ¹⁶Napotohuachinara, Noimiso amin manin. Masahuaton inari chachin aso'sorin. ¹⁷Ina nicatona', niyacapapiso' capini sanapi'sariso' itapona':

—¡Noimi hua'huin miáchin hua'huataté pochin ninin! topi. Inahuari chachin aninahuanatona', Opito itopi. Inaso' Quisi pa'pin ni'ton, Tapi shimashonën.

Tapi shimashonënpita nininso'

¹⁸⁻²²Isopita Parisi quëran pipipisopita ya'huëpi: Parisi hui'nahuanpachina Isromo, itopi. Isromonta hui'nahuanpachina Aramo, itopi. Aramonta hui'nahuanpachina Aminatapo, itopi. Inanta hui'nahuanpachina Nasono, itopi. Nasononta hui'nahuanpachina Sarëmon itopi. Inanta hui'nahuanpachina Pooso, itopi. Poosonta hui'nahuanpachina Opito, itopi. Opitonta hui'nahuanpachina Quisi, itopi. Quisinta hui'nahuanpachina Tapi, itopi.